

Anatomia Humana: Esplancnologia

2015/2016

Codi: 103593

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	FB	2	1

Professor de contacte

Nom: Josep Nebot Cegarra

Correu electrònic: Josep.Nebot@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Rosa Mirapeix Lucas

Pere Jordi Fábregas Batlle

Enric Macarulla Sanz

Amalia Moreno Gomez de Bonilla

Xavier Domingo Miró

Prerequisits

És convenient que l'estudiant hagi assolit coneixements i competències bàsiques de les assignatures d'Anatomia Humana impartides en el primer curs del grau de medicina, així com unes competències bàsiques d'autoaprenentatge i de treball en grup.

Objectius

L'assignatura Anatomia Humana: Esplancnologia és una assignatura que s'imparteix en el 1er quadrimestre del segon curs del Grau de Medicina i està focalitzada en els aparells respiratori, urogenital i digestiu i altres òrgans relacionats (glàndules suprarenals, tiroide, paratiroides, timus i melsa)

Els objectius de l'assignatura són que dels aparells respiratori, urogenital i digestiu i d'altres òrgans relacionats (glàndules suprarenals, tiroide, paratiroides, timus i melsa), l'alumnat...

- aprengui la seva embriologia bàsica, organització anatòmica i anatomia descriptiva, així com l'anatomia topogràfica de les principals regions on es troben.
- obtingui capacitat per relacionar els coneixements sobre la seva embriologia i anatomia amb la patogènia i simptomatologia de patologies congènites i/o adquirides.
- aprengui i utilitzi correctament la nomenclatura anatòmica.
- sàpiga identificar les diferents estructures anatòmiques.
- adquireixi habilitats pràctiques.

Competències

- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn les ciències bàsiques i els principis en els que es fonamenten

- Demostrar que comprèn l'estructura i funció dels aparells i sistemes de l'organisme humà normal en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que coneix i comprèn l'anatomia descriptiva i funcional, macro i microscòpica dels diferents aparells i sistemes, així com l'anatomia topogràfica, la seva correlació amb les exploracions complementàries bàsiques i els mecanismes de desenvolupament
- Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
- Reconèixer com a valors professionals l'excel·lència, l'altruisme, el sentit del deure, la compassió, l'empatia, la honradesa, la integritat i el compromís amb els mètodes científics
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements anatòmics adquirits per produir textos estructurats de revisió.
2. Conèixer i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica internacional.
3. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
4. Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
5. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
6. Descriure els factors que determinen la forma, l'aspecte general i les proporcions del cos humà en estat de salut en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes.
7. Descriure els fonaments científics de l'anatomia humana.
8. Descriure les estructures anatòmiques, l'organització i la morfogènesi de l'aparell locomotor, de l'aparell respiratori, de l'aparell digestiu, i de l'aparell urogenital.
9. Descriure les estructures anatòmiques mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
10. Descriure l'organització anatòmica general dels aparells i sistemes del cos humà en estat de salut.
11. Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
12. Explicar la formació del disc embrionari i els seus principals derivats.
13. Identificar, a nivell bàsic, el sistema de donació i els protocols d'utilització de cossos a la Facultat de Medicina.
14. Identificar els mecanismes morfogènics de les principals alteracions en el desenvolupament de l'aparell locomotor, de l'aparell respiratori, de l'aparell digestiu i de l'aparell urogenital.
15. Identificar les estructures anatòmiques que configuren els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut, mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de mètodes macroscòpics i diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
16. Identificar les estructures anatòmiques que constitueixen els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut en les grans etapes del cicle vital i en els dos sexes.
17. Identificar les principals tècniques utilitzades en un laboratori d'anatomia humana.
18. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
19. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Continguts

APARELL RESPIRATORI

Teoria

Embriologia i teratogènia bàsiques.

Nas i sins paranasals. Laringe. Tràquea i bronquis. Pulmons.

Cavitats pleurals. Pleura. Mediastí.

Vasos i nervis de l'aparell respiratori.

Pràctica de laboratori 1. Sala de dissecció

Anatomia de l'aparell respiratori.

Mediastí. Cavitats pleurals.

Seminari especialitzat 1.

Embriologia de l'aparell respiratori: Aspectes del desenvolupament prenatal de l'aparell respiratori.

APARELL UROGENITAL

Teoria

Embriologia i teratogènia bàsiques.

Ronyons, urèters, bufeta urinària, uretra masculina i femenina. Glàndules suprarenals.

Testicles i vies espermàtiques. Escrot. Pròstata. Penis.

Ovaris, úter, trompes uterines i els seus lligaments. Vagina i vulva. Mama.

Vasos i nervis de l'aparell urogenital.

Pràctica de laboratori 2. Sala de dissecció

Anatomia de l'aparell urogenital masculí i femení (inclou la glàndula suprarenal).

Espais extraperitoneals (retro, pre i subperitoneals).

Seminari especialitzat 2.

Embriologia de l'aparell urogenital: Aspectes del desenvolupament prenatal de l'aparell urogenital.

APARELL DIGESTIU

Teoria

Embriologia i teratogènia bàsiques.

Desenvolupament de la boca i dels òrgans bucals.

Boca, llengua, dents i glàndules salivals.

Glàndules tiroide, paratiroide i timus.

Faringe. Esòfag. Estómac. Duodè, pàncrees i melsa. Jejú i íleum. Cec, apèndix vermiforme, còlon, recte i conducte anal. Fetge i vies biliars.

Cavitat abdominopelviana. Peritoneu.

Vasos i nervis de l'aparell digestiu.

Pràctica de laboratori 3. Sala de dissecció

Anatomia de l'aparell digestiu cefàlic, cervical i toràcic (inclou les glàndules tiroide, paratiroide i timus)

Pràctica de laboratori 4. Sala de dissecció

Anatomia de l'aparell digestiu abdominopelvià i perineal (inclou la melsa). Cavitat peritoneal.

Seminari especialitzat 3.

Embriologia de l'aparell digestiu: Aspectes del desenvolupament prenatal de l'aparell digestiu.

Seminari especialitzat 4.

Anatomia clínica de l'aparell digestiu: Anatomia de superfície i radiològica de l'aparell digestiu. Casos d'anatomia clínica.

Metodologia

D'acord amb els objectius de l'assignatura, la metodologia docent del curs es basa en les següents activitats:

ACTIVITATS DIRIGIDES:

Classes teòriques (38 hores): Exposició sistematitzada del temari de l'assignatura, donant rellevància als conceptes més importants. L'alumne adquireix els coneixements bàsics de l'assignatura assistint a les classes magistrals i complementant-les amb l'estudi personal dels temes explicats.

Seminaris especialitzats (6 hores): Sessions amb un nombre més reduït d'alumnes per a la discussió i resolució d'exercicis de caràcter pràctic. Els coneixements adquirits en les classes de teoria i en l'estudi personal s'apliquen a la resolució de casos clínics que es plantegen en els seminaris. Els/Les alumnes treballen en grups reduïts.

Pràctiques de laboratori (8 hores): Els/Les alumnes assistiran en grups reduïts a la sala de dissecció per estudiar els diferents continguts temàtics de l'assignatura en preparacions anatòmiques d'espècimens humans i la seva correlació amb tècniques de diagnòstic per imatge (radiologia, tomografia computaritzada, ressonància magnètica, ecografia, etc.). L'objectiu és consolidar els coneixements adquirits en les classes teòriques, pràctiques d'aula, tutories i a les activitats autònomes.

ACTIVITATS SUPERVISADES:

Tutories: Les tutories es realitzaran de forma personalitzada al despatx del professor (horari a convenir). Les tutories tenen com a objectiu clarificar conceptes, assentar els coneixements adquirits i facilitar l'estudi per part dels/de les alumnes. També poden ser utilitzades per resoldre dubtes que els/les alumnes tinguin sobre la preparació dels seminaris.

ACTIVITATS AUTÒNOMES:

Lectura comprensiva de textos i articles. Estudi personal. Realització d'esquemes i resums. Assimilació conceptual dels continguts de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	38	1,52	2, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17
Pràctiques de laboratori	8	0,32	2, 4, 11, 13, 14, 15, 16, 17
Seminaris especialitzats	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Tipus: Supervisades

Tutoritzades	16	0,64	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
--------------	----	------	--

Tipus: Autònomes

Activitats autònomes	74,5	2,98	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
----------------------	------	------	--

Avaluació

AVALUACIÓ D'ALUMNES MATRICULATS UNA O MÉS VEGADES

Consisteix en dos exàmens parcials que es programen durant el primer semestre del curs.

Hi ha dues oportunitats per superar els exàmens parcials: les avaluacions programades durant el curs i la prova de recuperació.

Exàmens parcials. Al primer examen parcial s'avaluen els continguts de l'aparell respiratori i de l'aparell urogenital i al segon parcial els de l'aparell digestiu.

Cada examen parcial inclou dues proves

Prova teòrica (pes del 70% en la nota del parcial). Inclou dos tipus d'examen. Examen test: 40 preguntes amb cinc opcions de resposta i amb una penalització de 0,25 punts per resposta incorrecta. Examen escrit: On s'ha de desenvolupar raonadament el tema o temes preguntats.

Prova teòrico-pràctica (pes del 30% de la nota del parcial). Preguntes sobre material de pràctiques i temes d'anatomia i d'embriologia relacionats.

Nota d'examen parcial. És la suma ponderada de les qualificacions de cada prova. Per superar un examen parcial cal haver assolit un mínim de 5 punts sobre 10 en cadascuna de les proves teòrica i teòrico-pràctica.

Nota d'assignatura. És la suma ponderada de les qualificacions de cada examen parcial. Per superar l'assignatura cal haver assolit un mínim de 5 punts sobre 10 en cadascun dels parcials. En cas contrari la nota màxima possible NO pot superar els 4 punts.

Prova de recuperació.

La prova de recuperació es divideix en dos exàmens corresponents als continguts dels parcials, on els criteris per calcular la nota de cada examen parcial i la nota de l'assignatura són els mateixos que els indicats abans.

La prova de recuperació està dirigida a dos tipus de situacions:

Alumnat que havent superat l'assignatura, vulguin pujar la nota obtinguda en algun examen parcial (o en el dos). Cada parcial que es reavalui ha d'incloure una prova teòrica (examen escrit no test) i una prova teòrico-pràctica com la descrita per al parcial. En aquest cas, per calcular la qualificació final, la nota assolida a la prova de recuperació només es aplicable si representa una millora de l'obtinguda en el corresponent examen parcial durant el curs.

Alumnat que no hagi superat algun (o els dos) exàmens parcials. En aquest cas han de fer-se les proves de cada parcial on NO s'hagués assolit una nota mínima de 5 punts: Prova teòrica (test i examen escrit) i prova teòrico-pràctica. En aquest cas, per calcular la qualificació de l'examen parcial reavaluat, la nota assolida a la prova de recuperació només es aplicable si representa una millora de l'obtinguda en el corresponent examen parcial durant el curs.

AVALUACIÓ D'ALUMNES MATRICULATS DUES O MÉS VEGADES

Prova de síntesi. A partir de la segona matrícula es pot optar per avaluar cada examen parcial per fer una prova de síntesi que inclou una prova teòrica (examen escrit no test), amb un pes el 70%, i una prova teòrico-pràctica amb un pes del 30%.

La decisió de ser avaluat/da amb la prova de síntesi ha de ser presa en cada parcial i/o en la prova de recuperació, i comunicada a la coordinació de l'assignatura, com a mínim una setmana abans de cadascuna de les proves triades (avaluacions de curs del primer i segon examen parcial, i/o proves de recuperació de cadascun d'ells).

Quan s'apliqui la prova de síntesi els criteris per calcular la nota de cada examen parcial i la nota d'assignatura són els mateixos que estan exposats abans.

RELACIÓ DELS CONTINGUTS DE CADA PROVA AMB EL TIPUS DE DOCÈNCIA

Els continguts propis de cada examen parcial i de la prova de síntesi poden ser objecte d'avaluació en qualsevol de les proves, independentment del tipus d'activitat de docència dirigida o d'autoaprenentatge emprada per a la seva impartició.

ALUMNAT NO AVALUABLE

Es considerarà no avaluable l'alumnat que no és present a cap examen parcial, ni a les proves de recuperació o a les proves de síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prove teòrico-pràctiques	30%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Proves teòriques	70%	4	0,16	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Llibres de text: (per ordre alfabètic)

- Drake RL, Vogl W, Mitchell AW (2010). Gray - Anatomía para estudiantes. 2ª ed. Madrid: Elsevier Science.
- García-Porrero JA, Hurlé JM (2005). Anatomía Humana Ed. Mc Graw Hill
- Lippert H (2010) . Anatomía con orientación clínica para estudiantes. 1ª ed. Madrid. Marbán libros.
- Moore KL, Dailey AF, Agur AMR. (2013). Moore Anatomía con orientación clínica. 7ª edicion. Barcelona: Ed. Wolters-Kluwer-Lippincott-Williams &Wilkins.
- Sadler TW (2012). Langman Embriología Médica. 12ª ed. Madrid: Wolters Kluwer

Atlas d'anatomia:

- Rothen JW, Yokochi C, Lütjen-Drecoll E (2015). Atlas de Anatomía humana. 8ª ed. Madrid: Elsevier Science
- Schünke M, Schulte E, Schumacher U (2010). Prometheus. 2ª ed. Madrid. Panamericana